

REPUBLICA MOLDOVA

Raionul Rezina

Primăria Comunei Cogîlniceni

PLAN LOCAL DE ACȚIUNI

Comuna Cogîlniceni, Raionul Rezina

Perioada de implementare: 2025 – 2030

Elaborat de:

Echipa tehnică AO Oikumena,
în colaborare cu Echipa Primăriei Comunei Cogîlniceni

Aprobat de:

Consiliul Local Cogîlniceni
Hotărârea nr. ____ / ____ _____ 2025

PLAN LOCAL DE ACȚIUNI

Comuna Cogîlniceni, Raionul Rezina

Notă: Planul Local de Acțiuni pentru comuna Cogîlniceni este un document dinamic, care poate fi revizuit și actualizat în funcție de evoluțiile contextuale, experiența acumulată și feedback-ul comunității. O implicare constantă a tuturor actorilor va asigura succesul inițiativelor propuse și va ghida comuna către un viitor durabil.

PREFAȚĂ

Cogîlniceni este un sat din raionul Rezina, Republica Moldova, singura localitate din comuna omonimă.

Prezentul Plan Local de Acțiuni (PLA) pentru comuna Cogîlniceni, din raionul Rezina, își propune să ofere o bază strategică și practică pentru dezvoltarea durabilă a localității. Prin evaluarea resurselor naturale, a contextului socio-economic și a infrastructurii, documentul formulează direcții de intervenție care să armonizeze necesitățile economice, sociale și de protecție a mediului, contribuind astfel la creșterea calității vieții locuitorilor și la valorificarea sustenabilă a potențialului local.

ACRONIME & ABREVIERI

- **ADMA** – Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii
- **AIPA** – Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură
- **BERD** – Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
- **EE** – Eficiență energetică
- **FAO** – Food and Agriculture Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură)
- **FEN** – Fondul Ecologic Național
- **GEFF** – Programul de Finanțare a Economiei Verzi
- **GIS** – Geographic Information System (Sistem Informațional Geografic)
- **GIZ** – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (Agenția Germană pentru Cooperare Internațională)
- **IFAD** – Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă
- **IPCC** – Intergovernmental Panel on Climate Change (Grupul Interguvernamental privind Schimbările Climatice)
- **LCC** – Land Capability Classification (Clasificarea capacității terenurilor)
- **LDN** – Land Degradation Neutrality (Neutralitatea degradării terenurilor)
- **MAC-P** – Agricultura Competitivă în Moldova
- **MAME** – Proiectul Modernizarea Tehnicii și Echipamentului Agricol
- **MDT** – Managementul Durabil al Terenurilor
- **ONG** – Organizație non-guvernamentală
- **PDSISM** – Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică

- **PFP** – Perdele Forestiere de Protecție
- **PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală
- **PNERP** – Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor
- **PNUD** – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
- **SDG** – Sustainable Development Goals (Obiective de Dezvoltare Durabilă)
- **TRTP** – Programul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale”
- **UCIP IFAD** – Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD
- **UE** – Uniunea Europeană

LISTĂ TABELE

1. Tabelul din secțiunea 4.2. "Măsuri propuse, rezultate preconizate, indicatori de monitorizare și evaluare, instituții responsabile, surse de finanțare"

LISTĂ FIGURI

1. Harta „Sub-tipuri de sol”
2. Harta „Conținutul de nisip (0-5 cm)”
3. Harta „Conținutul de praf (0-5 cm)”
4. Harta „Conținutul de argilă (0-5 cm)”
5. Harta „Stocuri de carbon (0-30 cm)”
6. Ponderea categoriilor de utilizare a terenurilor
7. Harta „Acoperirea terenurilor”
8. Harta „Eroziunea solului”
9. Plan – schiță a PFP-urilor din perimetrul comunei

CUPRINS

PREFAȚĂ	1
ACRONIME & ABREVIERI	1
LISTĂ TABELE	2
LISTĂ FIGURI	2
1. INTRODUCERE	4
2. SITUAȚIA ACTUALĂ	4
2.1. Relieful, clima și apele	4
2.2. Resursele naturale.....	5
2.2.1. Solurile	5
2.2.2. Fond forestier.....	7
2.2.3. Resurse minerale.....	7
2.2.4. Resurse energetice.....	7
2.3. Acoperirea și utilizarea terenurilor	7
2.4. Populația, așezările și infrastructura	10
2.5. Protecția mediului	10
2.5.1. Managementul deșeurilor	10
2.5.2. Biodiversitatea	10
2.5.3. Perdele Forestiere de Protecție (PFP)	10
2.6. Hazarduri naturale	12
2.6.1. Eroziunea solului.....	12
3. OPORTUNITĂȚI ȘI CONSTRÂNGERI	14
3.1. Oportunități de dezvoltare.....	14
3.2. Constrângeri de dezvoltare.....	14
3.2. Scenarii de dezvoltare	14
3.3.1. Scenariul 1: Dezvoltare agricolă intensivă	14
3.3.2. Scenariul 2: Dezvoltare ecologică și turistică.....	14
3.3.3. Scenariul 3: Dezvoltare mixtă (agricultură sustenabilă și modernizarea infrastructurii).	15
4. OPȚIUNI DE DEZVOLTARE	15
4.1. Pretabilitatea unor culturi agricole și scheme de rotație a culturilor	15
4.2. Măsuri propuse, rezultate preconizate, indicatori de monitorizare și evaluare, instituții responsabile, surse de finanțare	16
5. COMUNICARE ȘI SENSIBILIZARE	25
5.1. Obiectivele strategiei de comunicare	25
5.2. Mesaje-cheie.....	25
5.3. Public-țintă	27
5.4. Canale de comunicare.....	27
5.5. Activități propuse.....	29
6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	31
BIBLIOGRAFIE	32
ANEXE	32

1. INTRODUCERE

Comuna Cogîlniceni, aflată în raionul Rezina, dispune de un potențial agricol și natural considerabil, însoțit de provocări legate de infrastructură, protecția mediului și migrația forței de muncă. Acest Plan Local de Acțiuni urmărește să ofere o abordare integrată a dezvoltării, prin corelarea obiectivelor economice și sociale cu măsuri eficiente de conservare a resurselor naturale și de îmbunătățire a infrastructurii.

Obiective specifice:

- Analiza factorilor naturali, socio-economici și de infrastructură care influențează comuna;
- Identificarea principalelor probleme și oportunități pentru dezvoltare;
- Stabilirea unor măsuri concrete pentru stimularea economiei locale, protejarea mediului și creșterea nivelului de trai;
- Implicarea activă a comunității și a factorilor de decizie în implementarea și monitorizarea rezultatelor.

2. SITUAȚIA ACTUALĂ

2.1. Relieful, clima și apele

Relieful. Comuna Chiperceni se află într-o zonă colinară, cu altitudinea minimă 114,3 m, maximă 325,0 m (amplitudine altitudinală ~210,8 m). Panta medie a terenului este de ~6,2°, cu porțiuni abrupte (panta maximă ~29,1°). Expoziția medie a versanților este de ~164,3° (sudică). Relieful comunei este domol, dominat de dealuri cu versanți blânzi. Pantele medii de aproximativ 11% și orientarea spre sud implică un grad moderat de expunere la eroziune. În câmpia uscată se cultivă grâu și secară, iar pe dealuri se cultivă viță și pomi fructiferi. Parametrii morfometrici (altitudine medie ~230 m, amplitudine ~211 m) indică un relief moderat variat. Prin urmare, lucrările antierozionale și practicile agricole conservatoare sunt recomandate pentru a păstra fertilitatea și a evita alunecările de teren.

Clima. Localitatea are un climat temperat-continental, cu ierni reci (-1,05°C, min. -22°C) și veri călduroase (peste 21°C, max. 36°C). Primăverile și toamnele au temperaturi medii între 10-11°C. Precipitațiile medii iarna sunt de 128 mm, iar anual variază între 480-590 mm, cu minime sub 440 mm în anii secetoși și maxime de peste 640 mm în anii ploioși. În viitorul apropiat, temperaturile vor crește cu 1,5-2°C, iar precipitațiile vor deveni mai neregulate.

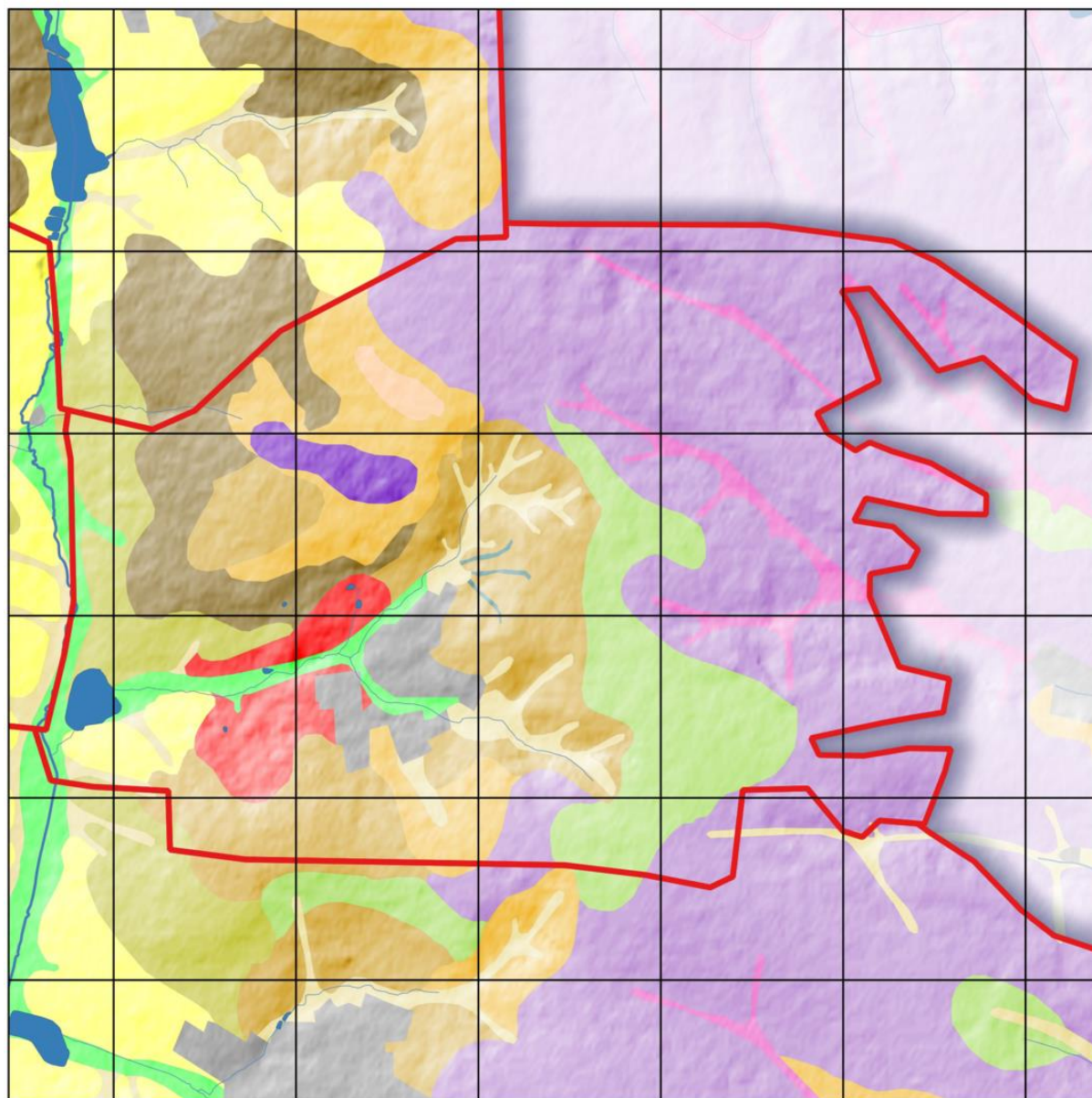
Surse de apă. Comuna beneficiază de prezența râului Cogâlnic, afluent al r. Răut cu un afluent provizoriu. Pe teritoriul comunei sunt amenajate 9 iazuri mici, utilizate pentru irigații și pescuit. Suprafața totală ocupată de lacuri este 7 ha. De asemenea, rezervele subterane de apă pot fi utilizate pentru consumul domestic, dar calitatea lor variază în funcție de adâncime și locație. Este necesară implementarea unor sisteme de filtrare și monitorizare pentru a asigura siguranța apei potabile. Din cauza creșterii evaporării (cca 0,9 m³ de pe fiecare m² de apă) în viitorul apropiat resursele de apă se vor micșora.

2.2. Resursele naturale

2.2.1. Solurile

Solurile dominante sunt cernoziomurile și solurile cenușii molice, care acoperă cea mai mare parte a comunei, iar solurile aluviale sunt prezente doar pe suprafețe mai mici, reprezentând o parte secundară a covorului pedologic.

Sub-tipuri de sol - Comuna Cogîlniceni

0 1.000 2.000 m

Sub-tipuri de sol

Alunecări de teren active

Cernoziom argiloiluvial

Cernoziom carbonatic

Cernoziom levigat

Cernoziom obișnuit

Cernoziom tipic

Cernoziom vertic

Ravene

Rendzună carbonatică

Sol aluvial molic

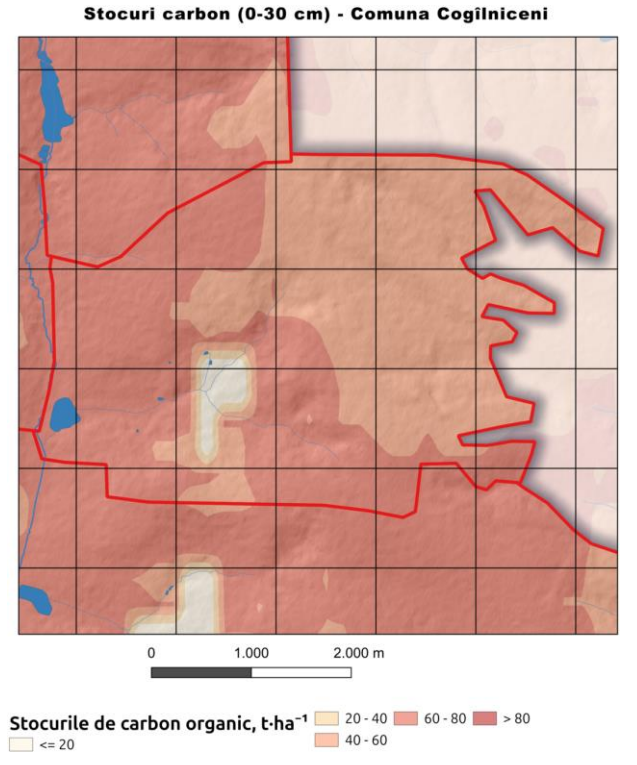
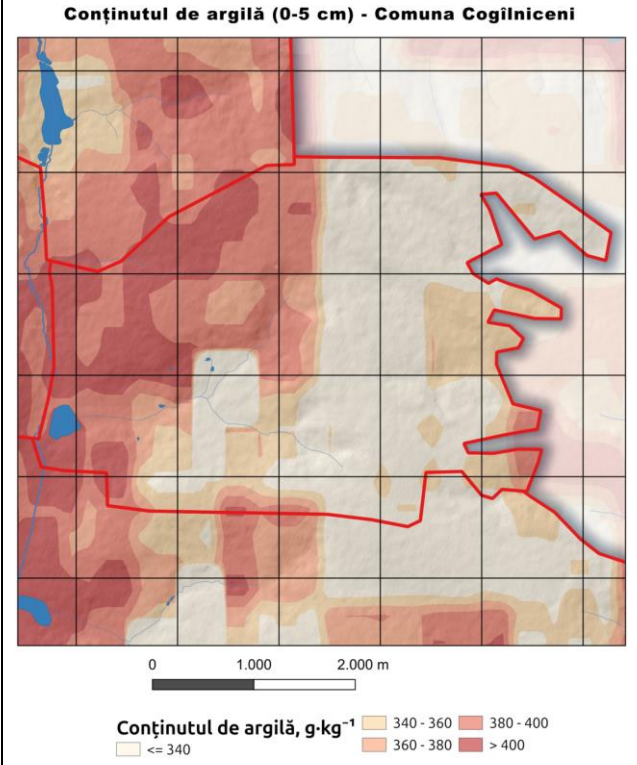
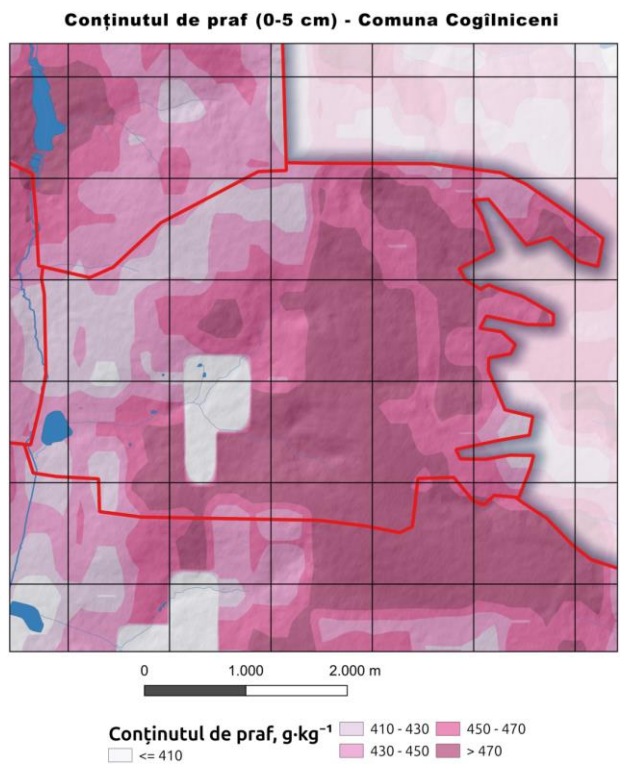
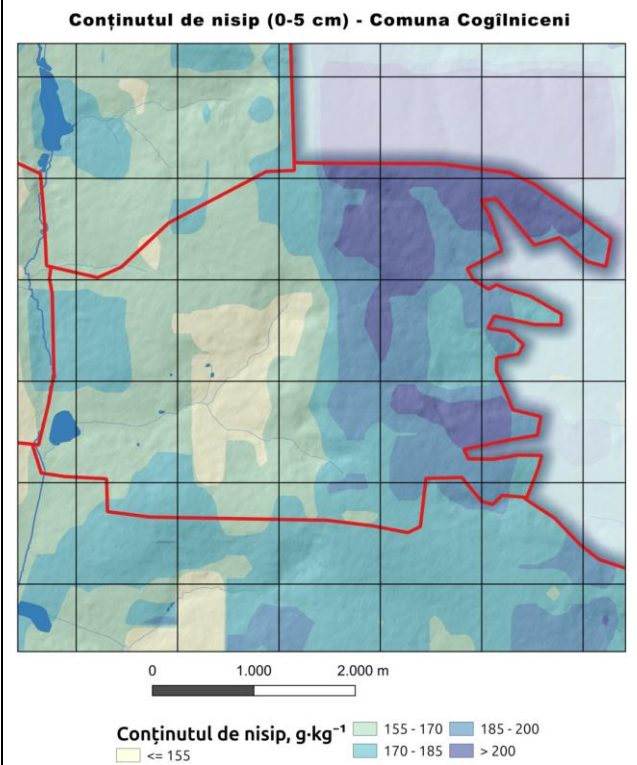
Sol cenușiu molic

Sol cenușiu tipic

Sol cernizuomoid tipic

Sol deluvial ocric

Predomină cernoziomurile, care permit obținerea unor producții mari de cereale, oleaginoase și legume, cu condiția utilizării practice a rotației culturilor și a unor metode sustenabile de fertilizare.

Solurile din această comună au o textură luto-argiloasă, cu aproximativ 35% argilă, 46% praf (silt) și 18% nisip. Textura relativ echilibrată permite atât acumularea apei în sol, cât și un drenaj satisfăcător, sprijinind astfel buna dezvoltare a culturilor. Conținutul de carbon organic este moderat (~6.0%), sugerând o fertilitate bună, care însă poate fi îmbunătățită în continuare prin aport de materie organică. În ansamblu, solul are un potențial agricol ridicat, însă este importantă aplicarea unor practici durabile de gestionare pentru a preveni degradarea pe termen lung.

Conținutul mediu de carbon organic în stratul 0–5 cm este 45.9 g/kg, scăzând la 22.6 g/kg în stratul 5–15 cm și la 20.6 g/kg în stratul 15–30 cm. La adâncimi mai mari, conținutul continuă să descrească: 17.6 g/kg la 30–60 cm, 12.1 g/kg la 60–100 cm și 9.3 g/kg în stratul 100–200 cm. Stocul total de carbon organic până la 30 cm adâncime este de ~59.8 t/ha. Diferența dintre straturile superficiale și cele profunde este foarte pronunțată, conținutul de carbon scăzând de peste 6 ori de la suprafață la 2 m.

Din totalul de 1462 ha de terenuri ale localității, în anul 2024 au fost cercetate pedologic 780 ha. Acestea prezintă o notă medie ponderată de bonitate de 66 puncte, ceea ce indică un potențial agricol mediu-superior.

2.2.2. Fond forestier

Suprafața împădurită este limitată, însă are o importanță deosebită pentru menținerea biodiversității și pentru prevenirea eroziunii. Extinderea perdelelor forestiere și reîmpădurirea terenurilor marginale poate îmbunătăți stabilitatea solului. Satul Cogîlniceni dispune de un fond forestier semnificativ, cu o suprafață totală de 574,84 ha plantații forestiere. Dintre acestea, 540,84 ha sunt în proprietatea publică a statului, 12,74 ha în proprietatea publică a UAT, iar 21,26 ha sunt în proprietate privată. Pe teritoriul localității se mai regăsesc și 8 ha de fâșii forestiere, aflate integral în proprietatea UAT, cu rol în protejarea solurilor agricole și a terenurilor vulnerabile.

2.2.3. Resurse minerale

Pot exista depozite de nisip și argilă, exploatate la scară redusă în construcții. Orice exploatare necesită reglementări stricte pentru a diminua impactul asupra mediului.

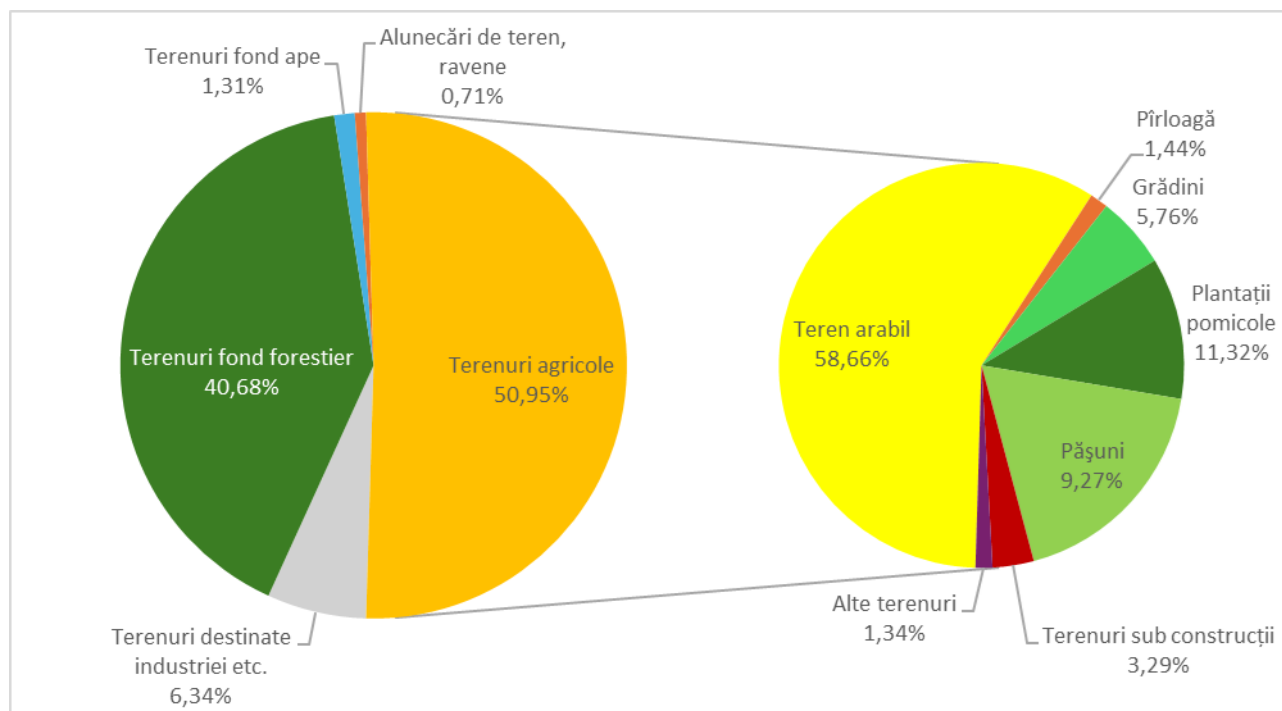
2.2.4. Resurse energetice

Comuna nu dispune de rezerve energetice fosile; potențialul pentru energie solară și eoliană poate fi explorat în zone cu expunere bună la soare și vânt.

2.3. Acoperirea și utilizarea terenurilor

Utilizarea terenurilor în comuna Cogîlniceni este dominată de două mari categorii: terenurile agricole (50,95%) și fondul forestier (40,68%), ceea ce evidențiază o localitate cu profil mixt. Deși agricultura este activitatea principală, suprafețele întinse de păduri reflectă și o componentă esențială a ecosistemului natural.

Ponderea categoriilor de utilizare a terenurilor

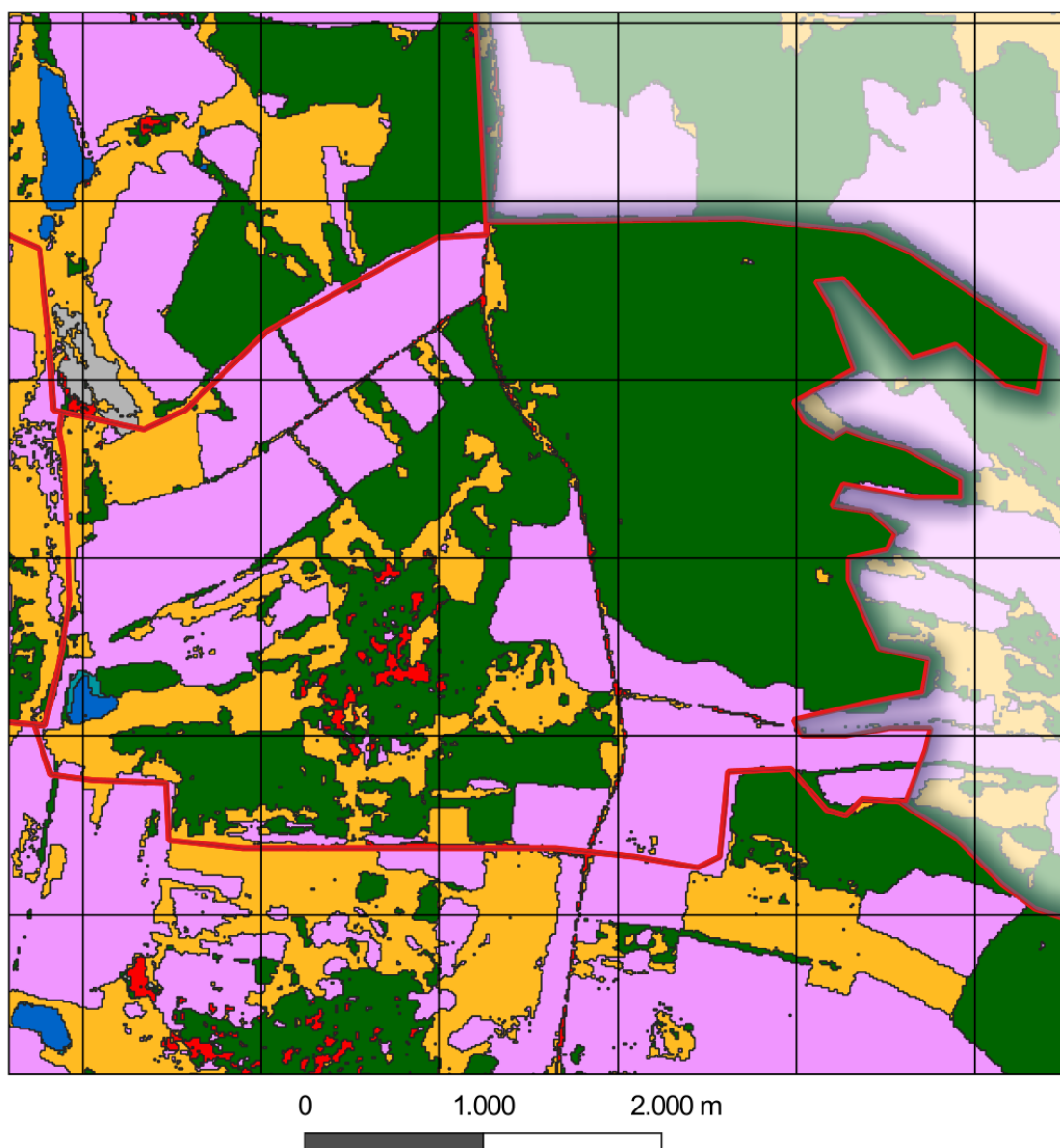
Din totalul terenurilor agricole, cea mai mare parte este reprezentată de terenurile arabile (58,66%), confirmând focalizarea localității pe agricultură și producția vegetală. Alte forme de utilizare agricolă includ pășunile (9,27%), plantațiile pomicole (11,32%), grădinile (5,76%) și chiar o proporție vizibilă de pârloage (1,44%), ceea ce arată existența unor suprafețe temporar necultivate. Terenurile sub construcții reprezintă doar 3,29%, incluzând zonele rezidențiale, sociale și administrative. În plus, există și alte terenuri (1,34%) cu funcții neprecizate, posibil neproductive sau în curs de reamenajare.

Terenurile arabile ocupă 517,96 ha, fânețele 2 ha, iar pășunile 136,07 ha. În urma cercetărilor, s-a constatat că **58,1%** din terenurile analizate (453 ha) sunt afectate de eroziune, dintre care **95 ha** sunt erodate puternic (**12,18%** din totalul cercetat pedologic), necesitând intervenții urgente de conservare a solului. De asemenea, au fost identificate 40,91 ha de terenuri afectate de procese geomorfologice — râpi, alunecări de teren și eroziune activă — care necesită intervenții de stabilizare și reconstrucție ecologică.

În afara sectorului agricol și forestier, terenurile destinate industriei și altor obiective economice ocupă doar 6,34% din suprafață, reflectând un nivel redus de dezvoltare industrială și infrastructurală. Această pondere modestă poate indica un potențial insuficient valorificat de diversificare economică.

Fondul apelor (1,31%) contribuie la reglarea hidrologică, iar alunecările de teren și ravenele (0,71%) semnalează riscuri naturale ce necesită o gestionare atentă.

Acoperirea terenurilor - Comuna Cogâlniceni

Categoriile de terenuri	
Terenuri agricole	Bazine acvatice permanente
Vegetație arboricolă	Terenuri construite
Pajiști	Zone umede înlterbate
Teren gol/vegetație rară	

2.4. Populația, așezările și infrastructura

Populația. Conform recensământului, populația comunei Cogîlniceni a scăzut de la 611 locuitori în 2004 la 433 locuitori în 2014. Până în 2024, declinul demografic a continuat, populația reducându-se la 390 de locuitori, reflectând tendințele generale de depopulare și migrație din mediul rural. Principala sursă de venit rămâne agricultura și creșterea animalelor, completate de activități ocazionale în construcții sau servicii.

Așezările. Satele componente păstrează caracterul tradițional, cu gospodării individuale și spații ample pentru grădini și anexe. Există o tendință de renovare a locuințelor și interes pentru îmbunătățirea condițiilor de trai.

Infrastructura.

- **Drumuri:** Conțin secțiuni asfaltate, pietruite și drumuri de pământ. Modernizarea și întreținerea regulată sunt priorități.
- **Rețele de apă și canalizare:** Majoritatea gospodăriilor se bazează pe fântâni proprii și sisteme de canalizare improvizate, ceea ce poate duce la poluarea apei subterane.
- **Energie și telecomunicații:** Alimentarea cu energie electrică este destul de stabilă, însă pot apărea probleme în perioade de vânt puternic sau furtuni. Accesul la internet și telefonie mobilă a crescut, dar zonele periferice pot avea semnal redus.

2.5. Protecția mediului

2.5.1. Managementul deșeurilor

Comuna nu dispune de un sistem de colectare și reciclare eficient, depozităriile necontrolate fiind frecvente. Amenajarea unor puncte de colectare și transport la depozite autorizate este esențială.

2.5.2. Biodiversitatea

Zonele împădurite, fâșiile de protecție și terenurile semi-naturale asigură habitate pentru floră și faună locală. Extinderea vegetației forestiere și protejarea coridoarelor ecologice contribuie la menținerea biodiversității și la combaterea eroziunii.

2.5.3. Perdele Forestiere de Protecție (PFP)

Deși suprafața actuală a perdelelor forestiere din Cogîlniceni este relativ modestă (11,2 ha), acestea joacă un rol important în protejarea terenurilor agricole față de eroziune și în stabilizarea zonelor vulnerabile. În prezent, perdelele ocupă **0,77%** din terenurile agricole ale localității. Pentru a atinge pragul optim de **4%**, ar fi necesară înființarea a încă **47,44 ha** de perdele forestiere noi. Având în vedere importanța acestora atât pentru protecția solului, cât și pentru menținerea echilibrului ecologic, s-a considerat necesară evaluarea funcționalității și stării actuale a perdelelor existente. În satul Cogîlniceni au fost identificate și analizate 13 perdele forestiere de protecție (PFP), cu o suprafață totală de 11,2 ha. Toate au fost clasificate cu **funcționalitate medie**, dar cu variații semnificative în ceea ce privește starea vegetației.

Lățimea PFP-urilor variază între 3 și 20 metri: 1 PFP are 3 m, 4 PFP au 6 m, 5 PFP – 10 m, 2 PFP – 8 m, 1 PFP – 20 m.

Numărul de rânduri variază între 1 și 4, în funcție de amplasament și scopul protecției. Vârsta acestor formațiuni este următoarea: 1 PFP are 7 ani, 3 PFP – 10 ani, 2 PFP – 30 și 35 ani, 4 PFP – 40 ani, 3 PFP – 50–55 ani.

Speciile lemnoase identificate includ: salcâm (monodominant într-o PFP), paltin, cais, vișin turcesc (specii monodominante în 2 PFP), precum și alte foioase tari adaptate zonei. Consistența variază de la 0,5 la 0,9, reflectând o dezvoltare neuniformă. În ceea ce privește starea fitosanitară, **3 PFP prezintă uscure puternică**, iar **1 PFP are uscure mijlocie**. Restul formațiunilor nu manifestă semne evidente de degradare. Arboretul este susținut de un strat arbustiv variat, format din soc, păducel, măcieș, lemn câinesc, porumbar și sânger, specii cu rol de protecție a solului și susținere a biodiversității. În două dintre PFP, sângerul apare ca specie monodominantă. Toate PFP-urile sunt amplasate pe cernoziomuri, cu stabilitate generală bună. O singură perdea este situată pe un versant cu stabilitate nesatisfăcătoare a solului. Majoritatea sunt învecinate cu terenuri agricole (grâu), o pășune și un drum.

Pentru revitalizarea și creșterea eficienței funcționale a perdelelor forestiere existente, sunt planificate următoarele lucrări:

- **Reconstrucție ecologică** – pe 5,94 ha: înlocuirea arborilor uscați, completarea cu specii rezistente, refacerea rândurilor lipsă și reamenajarea perdelelor afectate sever. Se vor utiliza specii adaptate solului și climatului local, precum salcâm, paltin sau glădiță.
- **Rărituri** – pe 4,23 ha: lucrări de reducere a densității prin îndepărtarea exemplarelor slabe sau bolnave, pentru a oferi condiții optime de creștere arborilor valoroși.
- **Curățiri (îngrijirea vegetației)** – pe 1,03 ha: eliminarea vegetației invazive sau concurente din stratul inferior, pentru a permite dezvoltarea echilibrată a perdelei.

Toate lucrările sunt esențiale pentru îmbunătățirea stării fitosanitare a PFP-urilor, consolidarea funcției de protecție împotriva eroziunii și crearea unui microclimat favorabil terenurilor agricole adiacente.

Se recomandă:

- extinderea rețelei de PFP în zonele cu eroziune puternică sau instabilitate geomorfologică;
- aplicarea măsurilor de reconstrucție ecologică pentru perdelele existente afectate;
- plantarea perdelelor pe marginea pășunilor, terenurilor în pantă, de-a lungul drumurilor sau în vecinătatea ravenelor;
- monitorizarea periodică a funcționalității vegetației forestiere și intervenție rapidă la semnele de degradare.

Prin implementarea acestor măsuri, se va asigura o mai bună protecție a solului, stabilitatea peisajului rural și creșterea rezilienței ecosistemelor agricole locale.

2.6. Hazarduri naturale

Alunecările de teren și secetele reprezintă principalele riscuri la nivel local. Eforturile de reîmpădurire, gestionare a apei și practicile agricole durabile pot reduce impactul acestor fenomene și pot ajuta la adaptarea la schimbările climatice.

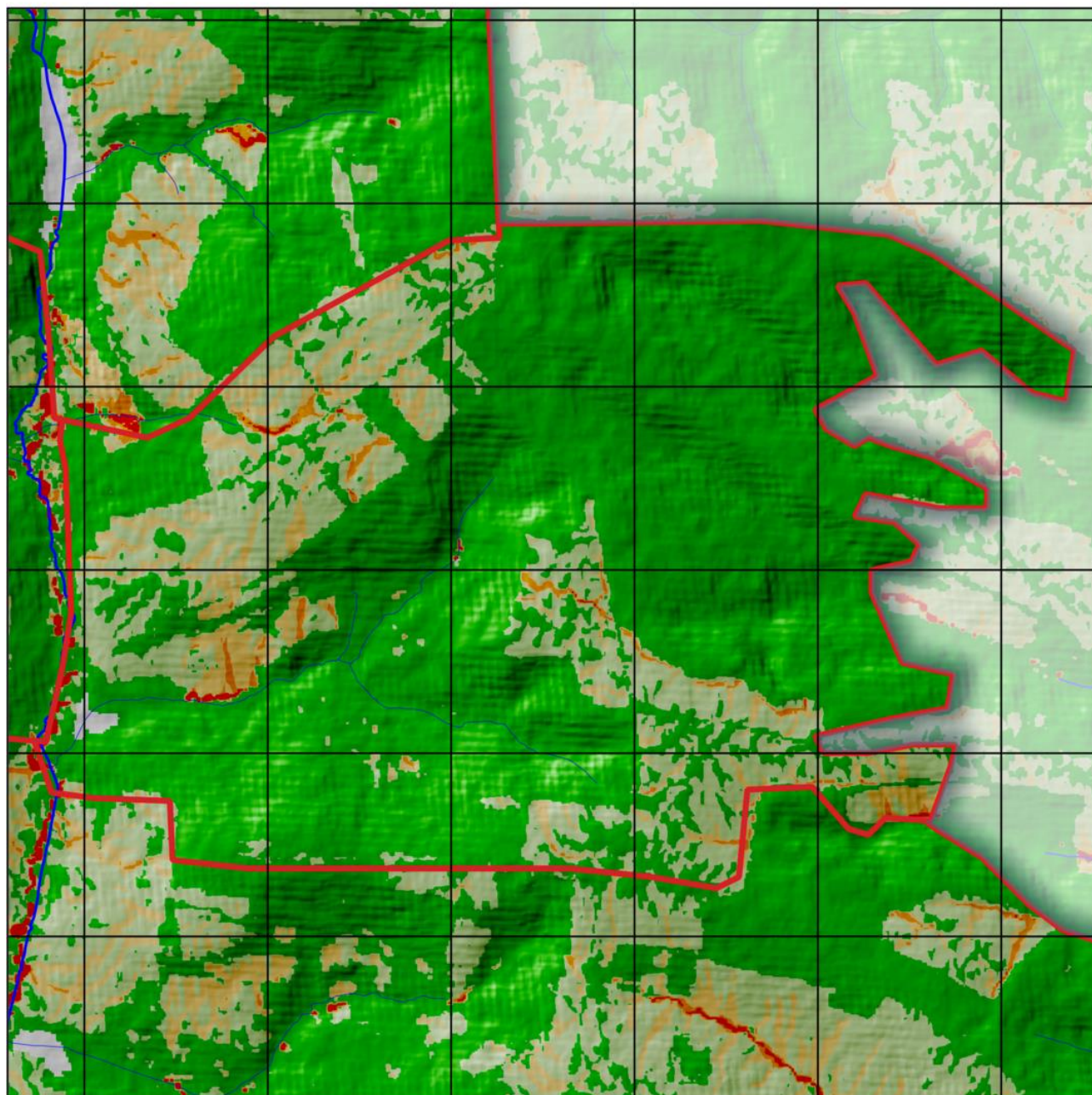
2.6.1. Eroziunea solului

În comuna Cogâlniceni, eroziunea hidrică a solului este evaluată la aproximativ 138 tone anual, cea mai redusă valoare dintre comunele analizate. Acest nivel extrem de scăzut de eroziune indică faptul că terenurile locale pierd o cantitate neglijabilă de sol. Situația foarte favorabilă poate fi atribuită unui teren în mare parte neted sau protejat de vegetație, care previne eficient scurgerile de apă, precum și unor practici agricole adecvate ce împiedică degradarea solului.

Rata medie a eroziunii este foarte scăzută, de aproximativ 1,3 tone/ha/an, confirmând caracterul moderat al proceselor erozionale pe ansamblul comunei. Chiar și valoarea maximă locală estimată (circa 259 tone/ha/an) este relativ moderată comparativ cu alte comune, sugerând că nu există zone cu eroziune extremă, ci cel mult unele sectoare limitate unde apar șiroiri sau ravinări incipiente.

În condițiile unei eroziuni aproape inexistente, impactul asupra agriculturii este minim, solul arabil păstrându-și fertilitatea. Totuși, pentru a menține această situație pozitivă, este necesar să se continue vigilența. Se impune păstrarea bunelor practici agricole și a măsurilor de conservare a solului deja existente – de la rotația culturilor și agricultura cu lucrări minime, până la menținerea vegetației protective pe terenurile expuse. Aceste eforturi vor asigura în continuare protecția solului și stabilitatea producției agricole în comună.

Eroziunea solului - Comuna Cogâlniceni

0 1.000 2.000 m

3. OPORTUNITĂȚI ȘI CONSTRÂNGERI

3.1. Oportunități de dezvoltare

1. **Agricultură modernă.** Fertilitatea solurilor permite o diversificare a culturilor și randamente ridicate prin tehnologii de irigare, mecanizare și asociere fermierilor.
2. **Turism rural și ecologic.** Peisajele colinare și tradițiile locale pot atrage vizitatori interesați de experiențe autentice, gastronomice și culturale.
3. **Energie regenerabilă.** Proiectele solare și eoliene pot reduce dependența de sursele convenționale și pot genera venituri complementare.
4. **Acces la fonduri europene și parteneriate public-private.** Programele de dezvoltare rurală pot sprijini modernizarea infrastructurii, a agriculturii și a inițiativelor turistice sau ecologice.

3.2. Constrângeri de dezvoltare

1. **Exodul tinerilor și îmbătrânirea populației.** Lipsa unei forțe de muncă tinere și calificate limitează dinamica antreprenorială și inovația.
2. **Infrastructură deficitară.** Starea drumurilor și absența rețelelor publice de apă-canal afectează calitatea vieții și atractivitatea zonei pentru investitori.
3. **Resurse financiare locale reduse.** Bugetul modest al comunei impune necesitatea finanțării externe și a cofinanțării.
4. **Practici agricole nesustenabile.** Utilizarea excesivă a pesticidelor, lipsa rotației culturilor și defrișările nestructurate pot conduce la degradarea solului.

3.2. Scenarii de dezvoltare

3.3.1. Scenariul 1: Dezvoltare agricolă intensivă

Obiective:

- Creșterea productivității agricole prin mecanizare, soiuri performante și sisteme de irigații.
- Formarea de cooperative agricole pentru a reduce costurile de producție și a spori accesul la piețe.
- Dezvoltarea unor centre de colectare, procesare și depozitare la nivel local.

Riscuri:

- Creșterea presiunii asupra solului și apei în absența măsurilor de conservare.
- Investiții financiare inițiale ridicate și necesitatea personalului specializat.

3.3.2. Scenariul 2: Dezvoltare ecologică și turistică

Obiective:

- Promovarea agriculturii ecologice (rotația culturilor, compost, fertilizanți naturali) pentru a asigura fertilitatea solului pe termen lung.

- Crearea unei infrastructuri turistice de bază (pensiuni rurale, trasee tematice, evenimente culturale) care să pună în valoare peisajele și tradițiile locale.
- Reîmpăduriri și protejarea zonelor naturale pentru a conserva biodiversitatea și a stabiliza versanții.

Riscuri:

- Turismul depinde de infrastructura locală și de eficiența promovării; necesită timp pentru a deveni profitabil.
- Necesită formare profesională a locuitorilor în domeniul ecoturismului și marketingului.

3.3.3. Scenariul 3: Dezvoltare mixtă (agricultură sustenabilă și modernizarea infrastructurii)

Obiective:

- Modernizarea treptată a drumurilor, rețelelor de apă și canalizare, precum și implementarea unui sistem eficient de gestionare a deșeurilor.
- Adoptarea practicilor de agricultură durabilă (rotația culturilor, reducerea inputurilor chimice, conservarea apei) pentru a menține productivitatea solului.
- Crearea de facilități locale (depozite, mici centre de procesare) și inițiative turistice moderate, care să ofere un venit complementar fermierilor.

Riscuri:

- Coordonare complexă și nevoie de finanțare multianuală.
- Necesită un cadru de guvernare locală puternic și parteneriate între instituții, investitori și ONG-uri.

4. OPȚIUNI DE DEZVOLTARE

4.1. Pretabilitatea unor culturi agricole și scheme de rotație a culturilor

În urma evaluării multicriteriale a terenurilor agricole din cele 32 de comune studiate (situate în raioanele Orhei, Rezina și Șoldănești), s-au identificat diferențe semnificative în potrivirea diferitelor culturi și folosințe ale terenului. Per ansamblu, **cerealele de toamnă** (în special grâul și orzul) prezintă cea mai mare pretabilitate, având cele mai extinse suprafețe de teren clasificate drept potrivite sau foarte potrivite pentru aceste culturi. **Culturile prășitoare de primăvară** precum porumbul și floarea-soarelui au, dimpotrivă, o extindere mult mai redusă a terenurilor cu favorabilitate ridicată, fiind în general limitate de factori climatici și edafici. Conform studiilor în domeniu, **principalii factori limitativi** ai productivității agricole în această regiune sunt deficitul de precipitații în perioada de vegetație, regimul termic, panta terenului și proprietățile solului (porozitate, conținut de humus, textură etc.). Aceste constrângeri explică de ce **speciile sensibile la secetă sau la îngheț** (de exemplu, vița-de-vie, piersicul) au un indice de pretabilitate foarte scăzut în majoritatea comunelor, în timp ce **plantele mai rezistente** (grâul, orzul, lucerna) reușesc să valorifice mai bine condițiile locale. Totodată, pe terenurile cu pantă accentuată sau soluri slab dezvoltate, **utilizările permanente** (pășuni și fânețe) reprezintă opțiunea optimă, aceste suprafețe fiind mai potrivite pentru pajiști naturale decât pentru culturi intensive. În continuare este prezentată

analiza detaliată pentru fiecare comună, evidențiind culturile cu preabilitate ridicată, zonele propice și recomandările privind culturile ce ar trebui evitate.

În comuna Cogîlniceni se remarcă **grâul** ca fiind cultura dominant favorabilă, deși la un nivel moderat (cca 41,9% din suprafață este potrivită). **Orzul și lucerna** completează topul, cu ~22% și respectiv ~18% din teritoriu de preabilitate medie – indicând că pe terenurile de calitate mai bună aceste culturi pot fi aplicate. Zonele limitrofe mai puțin fertile sau mai în pantă ar putea fi menținute ca **pășune**, însă suprafața foarte potrivită pentru pășuni este relativ redusă (~5,3%). **Viticultura** nu este fezabilă (vița-de-vie are indice foarte scăzut), iar **piersicii, cartofii și floarea-soarelui** se confruntă de asemenea cu constrângeri severe (cerințele acestor culturi nefiind satisfăcute de condițiile locale), deci **nu sunt recomandate**.

Schema de rotație recomandată (4-5 ani)

1. Anul I – Grâu de toamnă: cultură de bază, bine adaptată condițiilor locale.
2. Anul II – Orz de toamnă: alternanță cerealieră pentru diversificare.
3. Anul III – Floarea-soarelui (unde este potrivit): cultură tehnică ce rupe ciclul cerealier.
4. Anii IV–V – Lucernă: leguminoasă perenă ce refertilizează solul și oferă furaje de calitate.

Proporții și categorii de utilizare a terenului

- Culturi principale: grâu, orz, lucernă (în proporții variabile, adaptate analizei de preabilitate).
- Culturi secundare: soia, mazăre sau alte leguminoase pe suprafețe mici.
- Pajiști permanente: pe terenurile marginale, în special în pantă.
- Livezi/pomi: doar pe microzone favorabile (prun, cireș), dacă sunt identificate.

Principii agronomice moderne aplicate

Rotația include diversificarea culturilor, alternanța cerealelor cu leguminoase și plante tehnice, evitarea monoculturii și utilizarea pajiștilor pe terenurile sensibile. Lucerna are rol ameliorator, fixând azotul și refăcând fertilitatea solului.

Culturi nerecomandate

Se vor evita culturile cu preabilitate foarte scăzută, precum vița-de-vie, piersicul, cartoful sau porumbul extensiv, deoarece nu oferă randamente stabile și sunt vulnerabile la condițiile pedoclimatice locale.

4.2. Măsurile propuse, rezultate preconizate, indicatori de monitorizare și evaluare, instituții responsabile, surse de finanțare

Progresul general privind realizarea obiectivelor **Planului Local de Acțiuni Comuna Cogîlniceni, Raionul Rezina** va fi apreciat în baza următorilor indicatori:

Acțiuni	Indicator de progres	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Cost estimativ	Surse de finanțare
1.1. Extinderea suprafeței fâșiilor forestiere de protecție	Suprafață fâșii forestiere (ha)	+47,44 ha	~63.300 lei/ha	Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027

1.2. Plantarea și/sau conservarea vegetației riverane	<ul style="list-style-type: none"> Suprafață restaurată (ha) 	16 ha	4.500-16.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027
1.3. Promovarea culturilor energetice și utilizarea resurselor de biomasă forestieră reziduală	<ul style="list-style-type: none"> Cantitate biomasă utilizată (tone) Creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie 	59 ha	Dezvoltarea culturilor energetice: 20.000 - 25.000 lei pe hectar în primul an Colectarea și procesarea biomasei forestiere: 200 și 350 lei pe tonă.	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR). Planul Național „Construim Moldova Europeană”, Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Moldova
1.4. Reconstrucția ecologică a pădurilor afectate de uscare și alți factori vătămători sau necorespunzătoare sub raport structural-funcțional	<ul style="list-style-type: none"> Suprafață reconstruită (ha) 	297 ha	1.500 - 2.000 lei pe hectar	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027
1.5. Reabilitarea fâșiilor forestiere de protecție a terenurilor agricole	<ul style="list-style-type: none"> Suprafață reconstruită (ha) 	11,2 ha	22 000 – 35 000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027; Proiectul GEF8 (FAO) perioada 2026-2030. Proiectul de Reziliență Rurală (PRR) – UCIP IFAD Proiectul „Dezvoltarea Sectorului Forestier Comunal în Moldova” – Fondul BioCarbon
1.6. Protecția pădurilor prin combaterea adecvată a dăunătorilor și bolilor (metode biologice de combatere etc.) și a pășunatului în păduri	<ul style="list-style-type: none"> Rapoarte anuale Număr de intervenții 	594,59 ha	Tratamente chimice: 1.000 la 5.000 lei/ha. Tratamente biologice: 1.500 și 3.000 lei/ha. Tratamente mecanice: 3.000–4.000 lei/ha.	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027

1.7. Monitorizarea stării de sănătate a pădurilor și a solurilor forestiere	<ul style="list-style-type: none"> Rapoarte anuale Numărul de studii efectuate Procentul de păduri monitorizate anual. Numărul de probe de sol și vegetație analizate 	594,59 ha	2.000 lei/ha anual	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul de granturi post-investiționale destinate managementului durabil al terenurilor este parte integrantă a Proiectului Agricultură Competitivă (MAC-P). <p>Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027</p>
1.8. Prevenirea și limitarea incendiilor	<ul style="list-style-type: none"> Studii de caz Suprafața pădurilor protejată împotriva incendiilor (ha) 	594,59 ha	4.650 lei și 13.900 lei pe an	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027 <p>Proiectul „EU4 Moldova Rezilientă – Stat Sigur, Comunități Puternice”</p>
1.9. Îmbunătățirea sistemului de monitorizare și observare a acțiunii factorilor biotici și abiotici destabilizatori	<ul style="list-style-type: none"> Număr de sisteme implementate Procentajul de păduri monitorizate 	594,59 ha	13.500 lei pe an	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. <p>Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027</p>
2.1 Aplicarea măsurilor hidrotehnice și fito-ameliorative pe terenurile agricole afectate de ravene	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața terenurilor afectate de ravene pe care s-au aplicat măsuri hidrotehnice și fito-ameliorative (ha) 	5 ha	165–310 mii lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. Proiectul "Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale" (TRTP) Proiectul Băncii Mondiale "Agricultură Competitivă în Moldova" (MACP) <p>Proiectul „Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice și energetice” FAO și a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)</p>
2.2 Extinderea terenurilor irigate	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața terenurilor irigate (ha) 	+15 ha	60.000 - 180.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, buget local, fonduri externe, parteneriate public-private. Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM) <p>Granturi oferite de UCIP IFAD</p>
2.3 Implementarea culturilor agricole cu un consum redus de apă	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața cultivată cu culturi agricole cu consum redus de apă (ha) Reducerea consumului de apă pentru irigare (%) 	261 ha	71.000 - 123.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Buget de stat, buget local, fonduri externe, parteneriate public-private. Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii (ADMA): Proiectul Modernizarea Tehnicii și Echipamentului Agricol (MAME). Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM). Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA). Programul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de ferme adoptând tehnici de irigare eficiente și culturi rezistente la secetă ▪ Eficiența utilizării apei în agricultura respectivă (litri de apă pe kilogram de produs) 			<p>(TRTP)” finanțat de Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiecte internaționale și parteneriate <p>Proiectul „Sprijin de urgență pentru producătorii agricoli în contextul crizei socio-economice și energetice” FAO și a Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)</p>
2.4 Reducerea suprafeței de terenuri degradate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prevenirea și combaterea eroziunii solului, ha 	-45,3 ha	10.000 - 20.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat, Fonduri externe, Organizații internaționale și agenții de dezvoltare, Fonduri private și investiții. ▪ Programul de îmbunătățiri funciare 2021-2025. ▪ Programul Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru perioada 2023-2032 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia pentru perioada 2023-2027 <p>Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)</p>
2.5 Reducerea suprafeței terenurilor puternic erodate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prevenirea și combaterea eroziunii solului, ha 	-14 ha	64,2 mii lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiectul Băncii Mondiale "Agricultura Competitivă în Moldova" (MACP). ▪ Subvenții pentru lucrările de îmbunătățiri funciare și protecția solului de la AIPA. <p>Programul de îmbunătățiri funciare 2021-2025</p>
2.6 Conversia terenurilor arabile de pe pante (cu un anumit grad de degradare) în păduri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de hectare de terenuri arabile de pe pante care au fost convertite în păduri 	4 ha	9.500 – 13.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat și local; ▪ AIPA, Programul de Granturi pentru Managementul Durabil al Terenurilor. FEN, Fonduri externe
2.7 Creșterea cantității de reziduuri vegetale pe suprafața solului care îmbunătățește agregarea și astfel reduce tendința de formare a crustei, lucrările minime ale solului și sistemul fără lucrări.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea cantității de reziduuri vegetale aplicate pe sol pentru a îmbunătăți agregarea solului. ▪ Reducerea formării crustei pe sol. 	74 ha	7.000 - 11.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget de stat, buget local, fonduri externe, parteneriate public-private. ▪ Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor (MDT) <p>Programul de granturi pentru facilitarea accesului la piețele de desfacere pentru agricultori</p>

2.8	Măsuri de management pentru reducerea pierderilor de carbon din sol	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reducerea emisiilor de CO₂ ▪ Creșterea conținutului de materie organică ▪ Îmbunătățirea biodiversității solului 	15 ha	33.000 - 70.000 lei/an	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat și fonduri internaționale ▪ Programul de Finanțare a Economiei Verzi (GEFF) al Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) Programul AgreeaCarbon
2.9	Măsuri de management pentru ameliorarea terenurilor sărăturate	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recuperare a și îmbunătățirea capacității solului afectat de sare, ha 	22 ha	12.000 - 23.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. ▪ Programul de Granturi pentru Managementul Durabil al Terenurilor (MDT), (UCIMPA) Subvenții pentru Lucrări de Îmbunătățiri Funciare și Protecția Solului, și Programul de Subvenționare a Investițiilor în Tehnica și Echipamentele Agricole (AIPA)
2.10	Măsuri de management pentru prevenirea degradării prin destructurare și crustificare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafața totală de teren agricol protejată împotriva eroziunii, ha 	7 ha	35.000 – 55.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. ▪ Programul de Granturi pentru Managementul Durabil al Terenurilor (MDT) Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA)
2.11	Măsuri pentru prevenirea degradării solului prin compactare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafața terenurilor afectate de compactare ha 	4 ha	1.250 - 3.300 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Buget de stat, fonduri externe, parteneriate public-private. ▪ Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), subvenții și Programul de granturi post-investiționale "Managementul Durabil al Terenurilor" (MDT). Proiectul "Agricultura Competitivă în Moldova" (MAC-P)
2.12	Măsuri de management pentru prevenirea și combaterea poluării solului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafața terenurilor erodate reabilite, ha 	372 ha	15.000 – 25.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat, Surse externe. ▪ Proiectul „Suport pentru implementarea Acordului de Asociere” (EU4Environment) ▪ Proiectul „Consolidarea rezilienței comunităților vulnerabile la schimbările climatice” (PNUD) Proiectul „Reducerea Degradării Solurilor și Managementul Durabil al Pajiștilor” (FAO, PNUD, Ministerul Agriculturii)
2.13	Măsuri de management pentru prevenirea și combaterea pierderii de nutrienți în sol	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafața terenurilor protejate de eroziune și degradare a solului, ha 	372 ha	3.000 - 5.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat, Surse externe. ▪ Proiectul „Suport pentru implementarea Acordului de Asociere” (EU4Environment) ▪ Proiectul „Consolidarea rezilienței comunităților vulnerabile la schimbările climatice” (PNUD) Proiectul „Reducerea Degradării Solurilor și Managementul Durabil al Pajiștilor” (FAO, PNUD, Ministerul Agriculturii)
2.14	Amendarea solurilor acide și	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suprafața terenurilor ameliorate, 	1 ha	1.300 - 3.200 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul de stat, Surse externe. ▪ Subvențiile AIPA (Agenția pentru Intervenții și Plăți în Agricultură)

alcaline	ha			<ul style="list-style-type: none"> Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Fondul Ecologic Național EU Neighbourhood Instrument
2.15 Proiectarea și executarea amenajărilor antierozionale pentru anii 2025-2030	Suprafața de teren protejată, ha	15 ha	70.500-161.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, Surse externe. MAC-P (Managementul Agriculturii și Conservarea Solului) - Banca Mondială și PNUD Programul Interreg NEXT România-Republica Moldova 2021-2027 – UE
2.16 Modificarea categoriei de folosință a terenurilor	Conduc la modificarea albedoului la nivel local și eliminarea unor gaze cu efect de seră	7 ha	21.000 - 60.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Programul de granturi post-investiționale "Managementul durabil al terenurilor", AIPA
2.17 Reabilitarea terenurilor degradate antropice (exploatări miniere, depuneri de reziduuri, poluate cu hidrocarburi, metale grele etc) și împădurire	Suprafața de teren reabilitată, ha	1 ha	17.000 - 40.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P) Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor (MDT)
2.18 Amenajarea pajiștilor	Suprafața pajiștilor amenajate, ha	137,46 ha	5.000 - 12.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P) Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor (MDT)
3.1 Stimularea financiară privind procesul de consolidare a terenurilor mici, parcelate	Suprafața terenurilor consolidate, ha	7 ha	6.000–15.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Subvenții pentru lucrări de îmbunătățiri funciare, ameliorare și protecție a solului. Proiectului „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P) Stimularea consolidării terenurilor agricole, AIPA
3.2 Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea degradării solului și a pierderilor de nutrienți	<ul style="list-style-type: none"> Numărul de fermieri care implementează tehnologii și practici durabile de gestionare a terenurilor Suprafața de teren agricol gestionată prin practici de management durabil 	372 ha	78.000 - 235.000 lei per fermier	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Proiectul Agricultura Competitivă (MAC-P). Programele Agenției pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii (ADMA): Proiectul privind Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți; Proiectul privind vânzarea-cumpărarea în rate a echipamentelor pentru producerea energiei regenerabile; Proiectul privind transformarea digitală în agricultură; Proiectul Modernizarea Tehnicii și Echipamentului Agricol (MAME) Proiecte ale Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală LEADER: Ecosistem LEADER din Republica Moldova mai sustenabil; Asociațiile GAL pentru reziliență și securitate

3.3 Implementarea măsurilor de management durabil al resurselor de sol	<ul style="list-style-type: none"> Numărul de hectare unde s-au aplicat măsuri anti-eroziune, ha 	372 ha	97.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Programul de granturi post-investiționale pentru Managementul Durabil al Terenurilor (MDT) Proiectul Băncii Mondiale „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P)
3.4 Practicarea asolamentului și rotației culturilor	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea producțiilor agricole; Conservarea biodiversității; Reducerea presiunii bolilor, buruienilor și dăunătorilor 	298 ha	15.000-40.000 lei/ha/an	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. AIPA: Programul de granturi pentru îmbunătățirea productivității terenurilor prin management durabil al terenurilor și subvenții ADMA: Programul de Asistență pentru Fermierii Neprivilegiați 2KR și PAC; Proiectul Modernizarea Tehnicii și Echipamentului Agricol (MAME); Programul de Dezvoltare a Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM)
3.5 Executarea lucrărilor de afânare a solului pe verticală fără întoarcerea brazdei	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea conținutului de materie organică din sol; Sechestrarea carbonului; Intensificarea activității biologice a solului; Creșterea fertilității solului 	52 ha	1.350 - 2.600 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Subvenții pentru lucrări de îmbunătățiri funciare (AIPA) Proiectul Modernizarea Tehnicii și Echipamentului Agricol (MAME) Proiectul privind Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți Proiectul privind vânzarea – cumpărarea în rate a echipamentelor pentru producerea energiei regenerabile
3.6 Atenuarea fenomenului de tasare / compactare prin reducerea numărului de treceri și executarea lucrărilor la umiditatea optimă	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea conținutului de materie organică din sol; Sechestrarea carbonului; Intensificarea activității biologice și fertilității solului 	1 ha	17.000 – 28.600 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe. Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor Subvenții pentru proiecte de prelucrare a solului (AIPA) Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P)
3.7 Terasarea terenurilor în pantă pentru reținerea apei pe versanți	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea umidității solului, a altor proprietăți fizico-chimice ale acestuia 	15 ha	20.000 - 30.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor Subvenții pentru îmbunătățiri funciare Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P)
3.8 Înfiițarea culturilor anuale de acoperire (culturi verzi)	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea degradării sub impact al condițiilor climatice; Creșterea cantității de materie organică acumulată în sol 	298 ha	3.250 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor (AIPA) Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P)

3.9 Implementarea semănatului dublu	Reducerea volumului de apă curgătoare pe suprafața terenului	7 ha	24.000 – 43.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Programul de granturi pentru managementul durabil al terenurilor (AIPA) Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P)
3.10 Extinderea sistemului de agricultură conservativă	Perturbarea minimă a solului	37 ha	3.600 - 6.700 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul de granturi privind îmbunătățirea productivității terenurilor printr-un management durabil al terenurilor (MAC-P) Proiectul privind Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți Programul vânzării în rate 2KR în agricultura performantă irigată
3.11 Implementarea măsurilor privind managementul integrat al resurselor de apă	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața de teren agricol irigat (hectare). Procentajul populației cu acces la apă potabilă sigură și de calitate. 	37 ha	43.000 - 89.000 lei (pentru implementare inițială + operare pe un an)	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe, parteneriat public-privat Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Proiectul „Agricultura Competitivă în Moldova” (MAC-P) Proiectul „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova” este finanțat de AID și ADA.
3.12 Alegerea unei tehnologii optime de irigare	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea pierderilor de apă; Creșterea randamentului de utilizare a apei de irigat Suprafața de teren irigată (hectare) 	37 ha	pentru irigare prin picurare (pentru primul an): 9.500 – 18.000 lei/ha pentru irigare prin aspersiune (pentru primul an): 7.500 – 15.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe, parteneriat public-privat Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM) Granturi oferite de UCIP IFAD Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) Proiectul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale (TRTP)”
3.13 Măsurile de atenuare a eroziunii hidrice	Reducerea pierderilor de sol prin eroziune de suprafață	37 ha	23.000 - 44.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Proiectului Agricultură Competitivă (MAC-P) Subvenții pentru proiectele investiționale de îmbunătățire a calității solurilor Proiectul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale” (TRTP)
3.14 Măsurile de atenuare pentru îmbunătățirea conectivității laterale și a capacității de retenție a apei în zona inundabilă	<ul style="list-style-type: none"> Prevenirea inundațiilor prin preluarea undelor de viitura în luncile refăcute; Creșterea biodiversității; îmbunătățirea microclimatului 	37 ha	2.050.000 – 4.100.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme determinate de schimbările climatice în Republica Moldova (PNUD) Programului „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale” (TRTP)

3.15 Construcția unor acumulări de compensare	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea volumului de apă ce poate fi utilizat pentru combaterea deșertificării 	22 ha	28.000 - 45.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme determinate de schimbările climatice în Republica Moldova (PNUD) Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM) Granturi oferite de UCIP IFAD Proiectul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale (TRTP)”
3.16 Crearea de noi zone umede	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea microclimatului; Biodiversitatea; Protecția împotriva inundațiilor 	22 ha	60.000 – 130.000 lei/ha anual	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme determinate de schimbările climatice în Republica Moldova (PNUD) Proiectul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale (TRTP)”
3.17 Crearea de zone tampon în lungul râurilor/canalelor	<ul style="list-style-type: none"> Reținerea particulelor de sol,; Evitarea eutrofizării, Producere de biomasa 	1 ha	55.000 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme determinate de schimbările climatice în Republica Moldova (PNUD) Proiectul „Îmbunătățirea Capacităților pentru Transformarea Zonei Rurale (TRTP)” Proiectul „Deșeuri Solide în Republica Moldova” Proiectul UNEP/GEF: Cadrul global pentru biodiversitate Proiectul UNEP/GEF: Cadrul de implementare a biosecurității pentru managementul resurselor biologice în Moldova
3.18 Reabilitarea sistemelor de irigare existente și introducerea unor noi sisteme irigaționale	<ul style="list-style-type: none"> Suprafața totală irigată anual 	22 ha	pentru sistem de irigație prin picurare: 33.000 lei/ha pentru sistem de irigație prin aspersie: 51.500 lei/ha	<ul style="list-style-type: none"> Bugetul de stat, fonduri externe Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme determinate de schimbările climatice în Republica Moldova (PNUD) Programul Dezvoltării Sistemului de Irigare la Scară Mică (PDSISM) Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA)

5. COMUNICARE ȘI SENSIBILIZARE

5.1. Obiectivele strategiei de comunicare

Strategia de comunicare are drept scop sprijinirea implementării eficiente a Planurilor Locale de Acțiuni (PLA), asigurarea transparenței procesului decizional și consolidarea implicării comunității în atingerea obiectivelor de neutralitate a degradării solurilor. Comunicarea eficientă este esențială pentru transformarea unui document strategic într-un proces viu, participativ și adaptabil, în care toți actorii – autorități publice locale, cetățeni, ONG-uri și parteneri – au un rol clar definit.

Obiectivele principale ale strategiei sunt:

- Creșterea gradului de informare a populației asupra conținutului și importanței PLA;
- Promovarea beneficiilor ecologice, economice și sociale ale măsurilor propuse în plan;
- Stimularea implicării active a cetățenilor, consilierilor locali, agenților economici și instituțiilor;
- Susținerea procesului de aprobare, finanțare și implementare printr-o imagine publică clară, coerentă și pozitivă;
- Prevenirea dezinformării și asigurarea unei înțelegeri corecte a obiectivelor și măsurilor incluse în plan.

5.2. Mesaje-cheie

Pentru a asigura coerența comunicării și ancorarea acesteia în realitățile locale, au fost formulate mesaje-cheie care reflectă valorile, prioritățile și viziunea Planului Local de Acțiuni (PLA). Acestea au rolul de a mobiliza comunitatea, de a consolida parteneriatele și de a oferi direcții clare pentru un discurs public orientat spre acțiune.

„Așa cum spune și un gospodar înțelept: Nu poți păstra ogoarele pline de râpi și alunecări – trebuie să acționezi pentru a le îmbunătăți ” - evidențiază nevoia urgentă de intervenție asupra terenurilor degradate și importanța acțiunii directe pentru conservarea productivității agricole.

„Trebuie să colectăm apa de ploaie – fiecare strop contează în fața secetei” - accentuează importanța valorificării resurselor naturale, în special în contextul precipitațiilor neregulate și a presiunii asupra surselor de apă.

„Apa va fi – dar nu cum vrem: ploi abundente, neregulate, cu efecte imprevizibile” - transmite riscul asociat schimbărilor climatice și subliniază necesitatea unor măsuri de adaptare, precum vegetație de protecție, irigații eficiente și gestionarea apelor pluviale.

„Planul Local de Acțiuni – un instrument real pentru dezvoltare durabilă” - subliniază caracterul aplicabil, concret și strategic al documentului;

„Împădurim, protejăm, dezvoltăm – împreună!” - încurajează participarea cetățenilor și actorilor locali în implementarea măsurilor de mediu;

„Agricultură modernă, mediu protejat” - pune accent pe echilibrul dintre productivitate și sustenabilitate;

„Comunitate unită, viitor prosper” - transmite ideea de solidaritate locală și implicare comună în dezvoltare;

„Comuna noastră devine mai verde, mai sigură și mai pregătită pentru viitor” - oferă o imagine pozitivă, orientată spre reziliență și adaptare climatică;

„Terenurile degradate trebuie să dispară din cadastru” - exprimă ferm angajamentul pentru reabilitarea terenurilor afectate de eroziune și pentru utilizarea eficientă a fiecărei suprafețe;

„Fiecare idee contează. Fiecare voce schimbă ceva.” - subliniază importanța dialogului deschis și a consultării permanente;

„Cu planul aprobat, atragem fonduri și construim viitorul comunei” - leagă direct strategia locală de oportunitățile de finanțare și dezvoltare concretă;

„Mai multă pădure, mai puțină secetă. Mai multă grijă, mai multă viață.” - transmite clar beneficiile ecologice ale împăduririi și conservării resurselor;

„Schimbările climatice nu sunt viitorul – sunt prezentul cu care trăim astăzi” - atrage atenția asupra urgenței intervenției și necesității unei acțiuni locale rapide și coordonate.

„Comunitatea recunoaște clar nevoile prioritare – apă și canalizare, servicii de sănătate și drumuri.” – subliniază importanța concentrării resurselor pe infrastructura de bază, pentru îmbunătățirea calității vieții și prevenirea degradării continue a condițiilor de trai.

„Agricultura este afectată de lipsa irigațiilor și condiții climatice extreme – necesită sprijin tehnic și financiar.” – atrage atenția asupra vulnerabilității sectorului agricol și a urgenței implementării unor soluții de adaptare, pentru menținerea producției și securității alimentare.

„Problemele de mediu sunt urgente – gestionarea deșeurilor și reîmpădurirea sunt susținute de majoritatea.” – transmite necesitatea unor acțiuni imediate și coordonate pentru protejarea resurselor naturale și reducerea impactului asupra sănătății comunității.

„Comunitatea este pregătită să se implice – peste 3/4 dintre locuitori vor să participe activ la consultări și proiecte.” – subliniază potențialul ridicat de mobilizare civică și importanța menținerii unui dialog constant cu cetățenii pentru succesul proiectelor.

„Deschidere majoră spre energie verde – peste 90% ar accesa programe pentru surse regenerabile.” – accentuează oportunitatea implementării de proiecte sustenabile pe energie regenerabilă, cu impact pe termen lung asupra costurilor și mediului.

5.3. Public-țintă

Strategia de comunicare se adresează unor categorii diverse de public, fiecare cu rol specific în procesul de elaborare, aprobare și implementare:

Autoritățile publice locale – primari, consilieri, funcționari publici: vizați în mod direct pentru asumarea și promovarea planului;

Cetățenii – locuitori ai comunei, în special tinerii și gospodarii interesați de conservarea terenurilor și a apei;

Fermierii și agenții economici – ca beneficiari direcți ai măsurilor privind irigarea, solul și reîmpădurirea;

ONG-uri și lideri comunitari – parteneri în implementarea activităților voluntare, de educație și conștientizare;

Instituții de învățământ și cadre didactice – esențiale pentru transmiterea valorilor legate de protecția mediului către generațiile tinere;

Finanțatori și donatori potențiali – cărora li se comunică caracterul strategic, realist și participativ al planului.

5.4. Canale de comunicare

Pentru a ajunge eficient la toate categoriile de public-țintă și a asigura implicarea comunității, au fost folosite canale de comunicare adaptate specificului local, punând accent pe accesibilitate, transparență și dialog direct:

- **Comunicare telefonică** – pentru contact rapid și eficient cu reprezentanții autorităților locale și alți actori relevanți;
- **E-mail și corespondență electronică** – pentru transmiterea documentelor, invitațiilor și agendelor;
- **Participare la ședințe de lucru și consultări publice** – esențiale în ambele runde de consultări:
 - **Prima rundă (martie-aprilie 2025)** – axată pe prezentarea obiectivelor PLA, identificarea problemelor prioritare și colectarea propunerilor. Reprezentanții echipei de elaborare a PLA au elaborat și aplicat un chestionar adresat comunității, pe baza căruia au fost obținute date relevante în cadrul zonei de studiu: distribuția respondenților (64% administrație publică, restul fermieri, antreprenori etc.), vechimea în comunitate (peste 80% locuiesc de mai mult de 10 ani), principalele probleme identificate (lipsa locurilor de muncă și drumurile proaste – 58,2% fiecare; apă/canalizare – 46,2%), priorități investiționale (apă/canalizare – 39,1%, sănătate – 36,8%, drumuri – 18,4%), dificultăți în agricultură (lipsa irigației, secetă, costuri ridicate), probleme de mediu (deșeuri necorespunzătoare – 66,7%, eroziune sol – 44%, poluare apă

- 44%) și priorități (reîmpădurire – 76%). Totodată, s-au înregistrat opinii privind turismul (64,4% cred în potențial), implicarea comunitară (76,7% doresc să se implice mai mult) și deschiderea față de energia regenerabilă (91,5%). Discuțiile au avut loc direct în sala de ședințe a primăriei, cu participarea primarului, inginerului cadastral și a unui specialist în agricultură.
- **A doua rundă (iulie-septembrie 2025)** – dedicată prezentării variantei în lucru a PLA. Autoritățile locale au fost rugate să analizeze documentul împreună cu specialiști, consilieri și reprezentanți agricoli pentru a formula observații. Aceeași echipă, completată de un consilier local implicat activ, a evaluat fezabilitatea tehnică și economică a măsurilor.

- **Rețea informală de actori locali** – primari, ingineri cadastrali, consilieri, membri ai echipei de proiect, implicați în diseminarea informațiilor și mobilizarea comunității;
- **Transparență prin documente de lucru** – procese-verbale, planuri de acțiuni și materiale distribuite atât tipărit, cât și electronic, pentru analiză și feedback;
- **Consultări publice periodice** – întâlniri lunare sau trimestriale;
- **Platforme online și grupuri de social media** – pentru feedback rapid și actualizări privind proiectele în derulare;
- **Evenimente tematice** – festivaluri, târguri agricole, zile ecologice, care combină informarea cu implicarea comunității;
- **Parteneriate cu școli și ONG-uri locale** – pentru campanii de conștientizare privind mediul, turismul și agricultura sustenabilă

În cadrul întâlnirilor și vizitelor de teren, s-au realizat fotografiile documentative atât din teren, cât și de la ședințe, pentru a ilustra starea actuală a zonelor vizate și implicarea participanților. Procesele-verbale au consemnat propunerile și concluziile, iar PLA în format MS Word a fost transmis primăriei pentru utilizare locală. Totodată, au fost colectate și distribuite datele de contact ale persoanelor responsabile cu finanțarea proiectelor de împădurire a proprietății private, sprijinind astfel accesul comunității la oportunități concrete de implementare.

Comunicarea a fost ușoară, fluidă și eficientă, susținută de receptivitatea autorităților locale, care s-au implicat activ de la confirmarea logistică a întâlnirilor până la participarea constantă la consultări. Atmosfera deschisă și constructivă, completată de exemple concrete din teren – zone cu risc de alunecare, sectoare cu eroziune avansată, pajiști degradate – a contribuit la fundamentarea participativă a Planului Local de Acțiuni.

5.5. Activități propuse

Pentru a asigura dezvoltarea durabilă a comunei și protejarea resurselor naturale, este esențială implicarea activă a tuturor – administrație, fermieri, tineri, elevi și comunitatea locală. Activitățile propuse urmăresc nu doar îmbunătățirea practicilor agricole și protecția mediului, ci și crearea unor oportunități economice, sociale și educaționale, care să consolideze spiritul de cooperare și identitatea locală.

Campanii de informare

Organizarea de campanii interactive și vizuale despre:

- rotația culturilor și beneficiile acesteia pentru sănătatea solului;
- protecția solului și a apei prin metode ecologice și tradiționale adaptate contextului local;
- gestionarea responsabilă a deșeurilor, inclusiv colectarea selectivă și reciclarea;
- conservarea biodiversității prin protejarea speciilor locale și menținerea echilibrului ecosistemelor.

Aceste campanii pot include panouri informative, proiecții de scurtmetraje documentare, concursuri tematice și caravane educaționale în satele comunei.

Ateliere și cursuri

- **Pentru fermieri:** sesiuni practice despre tehnologii agricole moderne, utilizarea eficientă a resurselor, marketing rural, accesarea de fonduri europene și naționale.
- **Pentru tineri:** instruire în antreprenoriat, dezvoltarea turismului local, organizarea de trasee ecoturistice, promovarea produselor tradiționale prin rețele sociale și platforme de vânzare online.
- **Pentru administrație:** cursuri de management de proiect, strategii de atragere a resurselor externe, formarea de parteneriate cu alte localități și organizații.

Crearea ONG-urilor locale

Sușținerea formării de organizații neguvernamentale cu misiune clară de protecție a mediului și dezvoltare comunitară. ONG-urile pot deveni motorul acțiunilor de voluntariat, pot coordona proiecte educaționale și pot facilita accesul la finanțări nerambursabile.

Implicarea elevilor și localnicilor

Organizarea de acțiuni concrete și atractive, precum:

- plantarea de copaci, arbuști și flori pentru reînverzirea spațiilor publice;
- campanii de curățare a malurilor râurilor, pădurilor și zonelor verzi;
- stoparea eroziunii solului și a formării ravenelor prin construcția de gardulețe din nuiele, terasări și lucrări simple de stabilizare a versanților;
- crearea de „patrule verzi” formate din tineri voluntari care să monitorizeze și să raporteze problemele de mediu.

Grup de lucru local

Înființarea unui grup mixt format din reprezentanți ai primăriei, fermierilor, ONG-urilor, tinerilor și școlilor, care să supravegheze implementarea proiectelor, să identifice nevoile urgente și să caute surse de finanțare. Grupul ar putea funcționa ca un „Consiliu Consultativ pentru Dezvoltare Durabilă” al comunei.

Târguri și expoziții

Organizarea periodică de evenimente tematice pentru promovarea:

- produselor locale (miere, brânzeturi, fructe, legume, conserve tradiționale);
- meșteșugurilor (țesături, obiecte din lemn, ceramică);
- oportunităților turistice (trasee de drumeție, zone naturale, gospodării agroturistice).

Aceste târguri pot include degustări, demonstrații meșteșugărești, expoziții foto și standuri interactive, atrăgând atât localnicii, cât și vizitatori din alte zone.

Perspective suplimentare

- Crearea unui **calendar anual al activităților comunitare** (Ziua Mediului, Săptămâna Verde, Ziua Recoltei).
- Organizarea de **competiții ecologice** între sate (cine colectează cele mai multe deșeuri reciclabile, cine plantează cei mai mulți copaci).
- Lansarea unui **program de „Ambasadori ai Mediului”** în rândul tinerilor, care să reprezinte comuna la evenimente județene sau naționale.
- Realizarea unui **colț verde în fiecare școală** – mini-grădini unde elevii învață despre plante și îngrijirea lor.

6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

1. **Comuna Cogîlniceni dispune de resurse agricole și peisagistice importante**, care pot susține o dezvoltare durabilă dacă sunt gestionate eficient.
2. **Scenariile propuse** (agricultură intensivă, ecologică-turistică, dezvoltare mixtă) pot fi adaptate în funcție de obiectivele și resursele locale, asigurând un echilibru între progresul economic și protecția mediului.
3. **Modernizarea infrastructurii** (drumuri, rețea de apă-canal, gestionarea deșeurilor) reprezintă un fundament esențial pentru orice strategie de dezvoltare, îmbunătățind calitatea vieții și atractivitatea comunei.
4. **Adoptarea practicilor agricole durabile și conservarea resurselor** (sol, apă, biodiversitate) vor asigura fertilitatea pe termen lung și rezistența în fața schimbărilor climatice.
5. **Accesarea fondurilor externe** și parteneriatele public-private pot facilita implementarea proiectelor de infrastructură, agricultură modernă și turism rural.
6. **Implicarea comunității** prin consultări și transparență în luarea deciziilor întărește coeziunea socială și responsabilitatea comună pentru progres.

Aplicarea acestor recomandări, coroborată cu monitorizarea și actualizarea periodică a Planului Local de Acțiuni, va ghida comuna Cogîlniceni către un model de dezvoltare rurală durabilă, în care bunăstarea populației și protecția mediului să progreseze împreună.

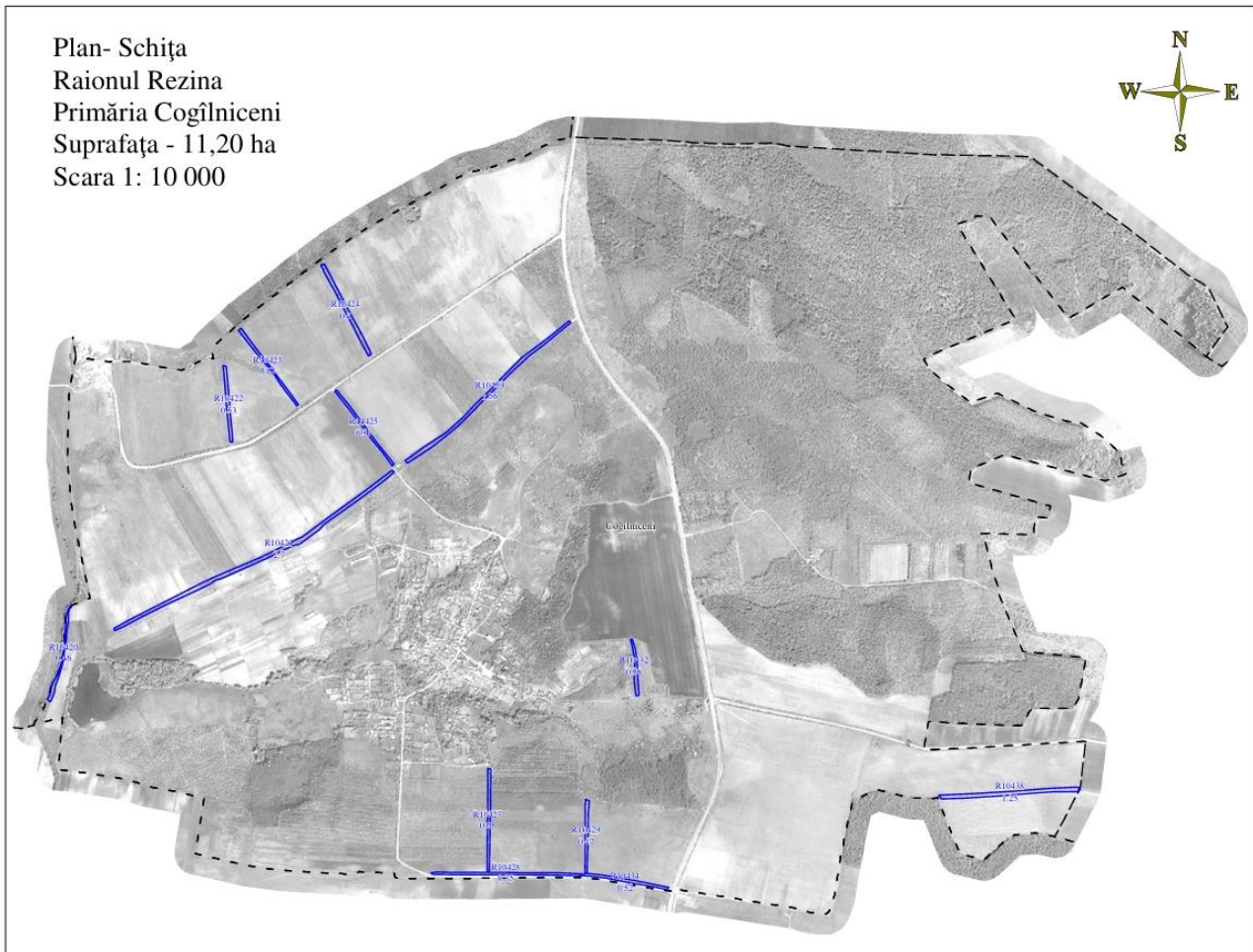
BIBLIOGRAFIE

- Date și rapoarte oficiale ale autorităților locale și raionale din Rezina
- Documente legislative și reglementări naționale privind dezvoltarea rurală și protecția mediului
- Studii și statistici ale Biroului Național de Statistică (BNS)
- Exemple de bune practici și studii de caz în agricultură durabilă și turism rural

ANEXE

1. **Material cartografic** – Hărți ale comunei Cogîlniceni (delimitare, utilizarea terenurilor, infrastructură)
2. **Tabele cu indicatori statistici** – Evoluția demografică, structura gospodăriilor, producția agricolă
3. **Cadru legislativ și reglementări** – Acte normative relevante pentru dezvoltarea locală
4. **Exemple de proiecte locale** – Inițiative pilot reușite în domeniul agriculturii ecologice, turismului și conservării mediului
5. **Chestionare și interviuri** – Rezultatele consultărilor cu cetățenii și actorii locali privind nevoile, problemele și oportunitățile comunei

Anexa 1. Material cartografic: Planul – schiță a PFP-urilor din perimetrul primăriei

Anexa 2: Lista și caracteristica perdelelor forestiere de protecție evaluate în cadrul Proiectului

Cod PFP	Suprafața vectorizată, ha	Lățime, m	Nr rînduri	Vîrsta, ani	Compoziția	SP	Gradul de uscare	Stare funcțională	Relief	Lucrări de reabilitare propuse	Suprafața propusă spre intervenție
R10420	0,46	20		50	6SC3ARA1DT	SC	-	funcționalitate medie	versant undulat	reconstrucția ecologică	0,46
R10421	2,7	10	3	35	6Cais2VI2DT	Cais	30	funcționalitate medie	versant undulat	reconstrucția ecologică	2,7
R10422	0,53	10	3	30	9PA1DT	PA	-	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	0,53
R10423	0,52	6	1	40	8PA1CI1DT	PA	-	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	0,52
R10424	0,9	10	2	40	9PA1DT	PA	-	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	0,9
R10425	0,51	8	-	7	10SC	SC	-	funcționalitate medie	versant undulat	curățiri	0,51
R10439	1,56	10	4	10	8SC1CD1DT	SC	-	funcționalitate medie	versant undulat	reconstrucția ecologică	1,56
R10432	0,38	8	-	40	9PA1DT	PA	-	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	0,38
R10427	0,65	6	2	55	9Vit1DT	Vit	-	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	0,65
R10428	0,75	3	1	10	10Vit	Vit	30	funcționalitate medie	versant undulat	reconstrucția ecologică	0,75
R10429	0,47	6	2	55	10Vit	Vit	30	funcționalitate medie	versant undulat	reconstrucția ecologică	0,47
R10438	1,25	10	4	40	6PA3ST1DT	PA	20	funcționalitate medie	versant undulat	rărituri	1,25
R10434	0,52	6	-	10	6SC2Vit2DT	SC	-	funcționalitate medie	pană	curățiri	0,52
TOTAL	11,2										11,2

Costuri estimative a lucrărilor de reabilitare a PFP

Cod PFP	Suprafața vectorizată, ha	Compoziția	Lucrări de reabilitare propuse	Suprafața propusă spre intervenție	Hărți tehnologice, nr	Cheltuieli conform HT, pentru 1 unitate	Calculare prognozabile pentru suprafața de intervenție, (reconstrucția integrală cu plantări și completări - termen de creștere 4 ani)
R10420	0,46	6SC3ARA1DT	reconstrucția ecologică	0,46	1	79713,98	36668,43
R10421	2,7	6Cais2VI2DT	reconstrucția ecologică	2,7	4	34042,47	91914,67
R10422	0,53	9PA1DT	rărituri	0,53	12	6669,74	3534,964
R10423	0,52	8PA1C11DT	rărituri	0,52	12	6669,74	3468,267
R10424	0,9	9PA1DT	rărituri	0,9	12	6669,74	6002,77
R10425	0,51	10SC	curățiri	0,51	9	7488,11	3818,936
R10439	1,56	8SC1CD1DT	reconstrucția ecologică	1,56	1	79713,98	124353,8
R10432	0,38	9PA1DT	rărituri	0,38	12	6669,74	2534,503
R10427	0,65	9Vit1DT	rărituri	0,65	12	6669,74	4335,334
R10428	0,75	10Vit	reconstrucția ecologică	0,75	4	34042,47	25531,85
R10429	0,47	10Vit	reconstrucția ecologică	0,47	4	34042,47	15999,96
R10438	1,25	6PA3ST1DT	rărituri	1,25	12	6669,74	8337,18
R10434	0,52	6SC2Vit2DT	curățiri	0,52	9	7488,11	3893,817
TOTAL	11,2			11,2			330394,5